

BAB V

KACINDEKAN JEUNG SARAN

5.1 Kacindekan

Dumasar kana pedaran hasil panalungtikan anu dibahas dina bab saméméhna, ieu panalungtikan dicindekeun kana sababaraha hal anu baris ébréh di handap.

a) Stratégi Analisis Wacana dina Rubrik “Kolom” Majalah *Manglé*

Wacana anu dipidangkeun dina ieu rubrik saéstuna béda-béda, tapi sacara umum sabada ditalungtik, stratégi ékslusi teu réa digunakeun. Stratégi inklusi nya éta stratégi wacana pikeun midangkeun hiji hal, individu atawa kelompok dina téks. Dumasar kana panalungtikan anu geus dipedar saméméhna, ieu stratégi réa digunakeun dina wacana anu aya dina rubrik “kolom” Majalah *Manglé*. Tina tujuh wacana anu dianalisis, panulis ngébréhkeun sawangan jeung ideu-ideuna ngagunakeun rupa-rupa stratégi inklusi, di antarana nya éta: 1) diferénsiasi-indiférénsi, 2) objéktifikasi-abstraksi, 3) nominasi-katégorinisasi, 4) nominasi-idéntifikasi, 5) détériinasi-indéterinasi, 6) asimilasi-individualisasi, jeung 7) asosiasi-disosiasi. Tina sawatara wacana anu dipidangkeun ngagunakeun stratégi inklusi, naon-naon anu hayang ditepikeun ku nu nulis ngeunaan pamadegannana merlukeun pamahaman anu leuwih ti pamaca, sangkan bisa kaharti jeung paham kana maksud anu nyangkaruk dina éta wacana.

b) Posisi Aktor

Sakumaha anu diébréhkeun dina hasil analisis wacana kritis Theo van Leeuwen, posisi pihak-pihak atawa aktor anu dipidangkeun ku panulis dina wacana réa ngagunakeun stratégi inklusi, museurkeun pidangan aktor sosial atawa hiji hal ngagunakeun kecap gaganti anu némbongkeun maksud jeung tujuan tina wacana, anu nimbulkeun pamikiran kritis ti pamaca. Aktor anu aya dina jejer caritaan dipidangkeun teu sacara langsung, tapi ngaliwatan sababaraha prosés analisis. Ngagunakeun kecap-kecap gaganti jalma pikeun ngébréhkeun posisi aktor.

c) Posisi Subjék (Panulis)

Posisi subjék (panulis) dina pidangan rubrik “kolom” Majalah *Manglé* sacara umum aya dina saluareun téks atawa jejer caritaan. Panulis ngébréhkeun sawangan-sawanganana dumasar kana jejer carita anu rék ditepikeun. Diwewegan ku fakta anu aya di lapangan. Sanajan aya hiji wacana anu peran pangarangna aya dina posisi puseur panitén kahiji, tapi sacara umum peran subjék (panulis) dina rubrik “kolom” Majalah *Manglé* aya dina saluareun téks.

d) Karakteristik Wacana Kritis dina Rubrik “Kolom” Majalah *Manglé*

Karakteristik wacana kritis dina rubrik “kolom” Majalah *Manglé* bisa katitén tina lima prinsip karakteristik wacana kritis, nya éta: (1) pola, (2) kontéks, (3) historis, (4) kakawasaan, jeung (5) idéologi. Sakabéh prinsip éta geus katémbong dina wacana anu dipidangkeun. Ieu panalungtikan ngagunakeun téori Theo van Leeuwen, tapi dina prak-prakana, nu nulis teu pati loba ngagunakeun stratégi ékslusi, ngan aya sababaraha wacana anu kalimahna ngagunakeun strategi ékslusi. Sacara umum, nu nulis réa ngagunakeun téknik inklusi nyaéta salasahiji strategi anu digunakeun pikeun némbongkeun hiji hal atawa aktor sosial/kelompok sacara jelas dina téks wacana.

Tina hasil analisis, katitén yén wacana anu dipidangkeun sipatna mangrupa kritikan ka pamaréntah, kritik ka pihak-pihak anu dianggap teu mihak ka rahayat anu balukarna nyangsarakeun ka rahayat, sawangan masarakat ngeunaan peran urang Sunda di Nusantara, jeung pangaruh modérnisasi kana kahirupan anu dipatalikeun jeung fakta-fakta di lapangan nu kungsi dilakukeun ku pamaréntah pikeun rahayat Indonésia.

e) Bahan Ajar Wacana Kritis dina Rubrik “kolom” Majalah *Manglé*

Dumasar kana hasil analisis wacana kritis Theo van Leeuwen, tujuh téks wacana anu aya dina rubrik “kolom” Majalah *Manglé* bisa dijadikeun salah sahiji bahan pangajaran maca artikel di SMA, lantaran éta matéri saluyu jeung KIKD anu aya di SMA. Dina pangajaran basa Sunda SMA kelas XII, aya matéri ngeunaan “maca bahasan artikel”. Ku éta hal, téks wacana anu aya dina rubrik

Yelizza Fajriah Rahayu, 2017

ANALISIS WACANA KRITIS KANA RUBRIK “KOLOM” DINA MAJALAH MANGLÉ PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA ARTIKEL DI SMA

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

kolom Majalah *Manglé* bisa dilarapkeun dina pangajaran maca di SMA. Runtuyan ajarna ngawengku pamahaman soal-soal sarta pangaweruh ngeunaan stratégi analisis wacana kritis.

5.2 Saran

Ieu panalungtikan ngeunaan analisis wacana kritis Theo van Leeuwen museurkeun analisisna kana posisi pihak-pihak atawa aktor dina téks wacana anu ngagunakeun dua prosés analisis, nyaéta strategi ékslusi jeung inklusi. Tangtu waé, perlu diayakeun deui panalungtikan-panalungtikan satuluyna anu aya patula-patalina jeung wacana anu leuwih jembar. Ngaguar leuwih teleb kana sakabéh élémén wacana séjénna, di antarana waé nyaéta analisis eusi anu ngawengku pragmatis, semantik, jeung tanda, analisis sémiotik anu nalungtik ngeunaan tanda-tanda dina téks wacana, sarta analisis framing anu nalungtik ngeunaan prosés aktor atawa kelompok dikonstruksi ku média ngaliwatan aspék sosiologis atawa psikologis.

Sajaba ti éta, dipiharep réa panalungtikan séjénna anu ngagunakeun Majalah *Manglé* minangka objék panalungtikan. Sabab, Majalah *Manglé* mangrupa salah sahiji majalah anu masih kénéh nanjeur nepi ka kiwari di jaman globalisasi anu sarwa canggih ieu. Midangkeun rupa-rupa hal anu aya patula-patalina jeung basa katut budaya Sunda. Sakumna urang Sunda dipiharep bisa resep maca jeung maham kana eusi Majalah *Manglé*, anu antukna matak ngahudangkeun sumanget pikeun ngayakeun panalungtikan-panalungtikan anu aya pakaitna jeung kasundaan.